

OBSAH

ŽILI SME V SOCIALIZME II. Biografický prístup v etnológii každodennosti

Na úvod z histórie problematiky	9
Oral history a biografický prístup v etnologickom výskume každodennosti	12
Homo narrans, život ako príbeh a autobiografické gesto	21
Autobiografická pamäť	27
Identita	34
Autobiografické skúsenosti formujúce identitu	45
O každodennosti	48
Socialistická každodennosť	57
Záver	67
LITERATÚRA	68

HELENA. Žila som v socializme

Slová na úvod	74
Životné medzníky	75
Obec a rodný dom	76
Vývoj výstavby obce	77
Parcelácia panských pozemkov po roku 1948	79
Životné pomery v obci pred a po druhej svetovej vojne	79
Sedliacky rodný dom na Podhájskej ulici	80
Pomery a zvyklosti rodičov zdedené po predkoch	81
Hospodárstvo rodičov	82
Výstavba rodného domu v roku 1926 (moje rodisko)	83
Príprava stavby rodinného domu	83
Stavebný materiál	84
Svojpomocná výroba stavebného materiálu	84
Stavba fajermúru a krytina strechy	85
Povala nazývaná „hóra“	86
Zradné povalové schody	88
Štruktúra stavby sedliackeho domu v I. polovici 20. storočia	89
Ustajňovacie priestory	89
Paholci a tovarichári	90
Hygienické pomery v rodinách na dedine	91
Náročné pranie v domácnosti	93
Rohatá zákerná krava	94
Kukuričná sušiareň	95
Včelín a jeho produkty	97
Hlboká tmná hlinená pivnica	99
Útroby veľkej drevenej stodoly	101
Moja rodina a môj život s ňou, Otec Jozef	102
Mama Terézia	106
Pribudla som do rodiny	108
Vojnový požiar na pozemku rodiny	111
Po druhej svetovej vojne v roku 1945	112
Prvý povojnový výlet v roku 1947 – ako 5 ročná	112
Druhý výlet do kláštora	113
Nástup socializmu po februárovom prevrate v roku 1948	114
Grófsky kaštieľ sa stal po znárodnení školou	115

Rozhranie dvoch politických systémov	116
Prváčka základnej školy v roku 1948	117
Prvá učiteľka po nástupe do školy	118
Neistá situácia po politickom prevrate	119
Babka Angela – významná osobnosť v mojom živote	120
Nedostatok v rodine a chudokrvnosť detí	120
Bieda v rodine pokračovala i po nástupe socializmu	122
Nesplnený kontingent a jeho dôsledky	122
Zabíjačka-načierno	123
Povoynové roky útleho detstva po znárodnení	124
Detstvo na P. ulici	126
Kamarátky v detstve	127
Detské hry v parku – v háji	127
Letné kúpanie v rybníku v háji	128
Revolučný rok 1948 a nástup choroby otca	129
Prváčka prvej triedy	130
Jednoposchodová štvortriedna škola	131
Dvojmenná vyučovacia prevádzka	132
Ako ďalej s výchovou troch detí – po roku 1948 a nástupe socializmu	132
Pobyt v sirotinci v roku 1949	133
Malá školáčka druhej triedy v sirotinci v T. v roku 1949	135
Rozpustenie kláštorov rehoľníkov a ich návrat domov	137
Vývoj družstevníctva prvého typu v obci – predvoj III. typu JRD	138
Trpké začiatky agitovania do JRD III. typu	139
Vznik jednotného roľníckeho družstva III. typu	140
Sociálny fond JRD za socializmu	143
Nová administratívno-technická budova JRD	144
Zdravotná starostlivosť za socializmu	146
Vplyv nového politického systému v základných školách a nástup reformami aj do škôl v roku 1950	146
Pieseň práce vystriedala modlitbu Otče náš	147
Založenie pionierskej organizácie	147
Pioniersky sľub	149
Paradox náboženstva a pioniera	150
Prihlášky na vyučovanie náboženstva v škole	150
Krutosť spolužiakov, ľahostajnosť niektorých učiteľov	151
Kontrola hygieny v základnej škole	152
Nedostatočná spolupráca školy a rodiča	152
Vplyv novej učiteľky na škole	153
Vyučovanie ruského jazyka na základnej škole	154
Telesné tresty, nástroje a spôsoby bitky v škole	154
Obľúbení žiaci niektorých učiteľov	156
Infekčná choroba – týfus v rodine	157
Záverečné skúšky na základnej škole	158
Kam po ukončení osemročnej strednej školy (OSS)	158
Poľnohospodárska učňovská škola	159
Prijímacie skúšky na strednú účtovnícku školu	160
Poľnohospodárska účtovnícka škola v S.	160
Kombinácia teórie a odbornej praxe	164
Školské aktivity	165
Zeleninové políčka na strednej účtovníckej škole	166
Budova školy s internátom v I. ročníku v roku 1957	167

Zmena internátneho ubytovania po prázdninách v II. ročníku	167
Úraz na zodratom schodisku internátu.....	169
Záverečné skúšky na účtovníckej škole.....	169
Pracovné umiestnenie po ukončení ekonomickej školy	170
Prvá materská škola v obci – v čase môjho nástupu do zamestnania.....	170
Prvé zamestnanie po skončení účtovníckej školy.....	172
Mesačná odmena po nástupe do práce.....	174
Mládežnícka organizácia v obci a jej aktivity.....	175
Výstup mládeže na Rysy v roku 1960	178
Druhý výstup mládežníkov vo V. na Rysy v roku 1961	180
Obdobie mojej mladosti.....	183
Hodová zábava v dospelosti.....	184
Dva a polročná známosť s Karolom	185
Príprava mladej devy na vlastnú svadbu.....	187
Zlaté obrúčky a zásnuby	187
Civilný sobáš – predchodca cirkevného sobáša.....	188
Svadobná kytica.....	189
Svadobné šaty	190
Svadobný deň – cirkevný sobáš.....	190
Obdobie medzi ohláškami.....	194
Obdobie po svadbe.....	195
Naše deti.....	197
Stavba rodinného domu v roku 1967.....	198
Neprijemný incident na stavebnom pozemku.....	199
Život v novom dome	200
Sociálne a hospodárske napredovanie JRD v 60. rokoch 20. storočia.....	202
A život išiel ďalej aj v mojej mladej rodine.....	204
Nazeranie do kapitalistického sveta.....	206
Emigrácia kolegyne na západ pred Nežnou revolúciou.....	208
Nákupy v Tuzexe za socializmu	209
Slávenie socialistických sviatkov, Oslavy februárového víťazstva	211
Oslavy MDŽ	212
Oslavy sviatku pracujúcich – 1. máj.....	213
Oslavy 9. mája.	214
Oslavy SNP 29. augusta.....	214
Oslavy Veľkej októbrovej revolúcie	215
Slávenie cirkevných sviatkov za socializmu.....	216
Taký obyčajný deň za socializmu	217
Socializmus v mojom živote.....	224
Môj pohľad na pozitíva socializmu	226
Nebývalý vzrast životnej úrovne zásluhou socializmu.....	226
Socializmus prenikol do všetkých sfér spoločnosti	227
Kontrasty socializmu	228
Klady a zápory socializmu v mojom ponímaní	229
Nežná revolúcia vystriedala socializmus.....	230
Vystriedanie socializmu kapitalizmom	233
Čo nám socializmus dal	233
Život po prevrate v roku 1989	234
Čo sa dialo na okresnej stránickej pôde po páde komunizmu v roku 1989.....	236
Rozklad vybudovaného družstva po Nežnej revolúcii.....	244
Ako žijem v treťom veku.....	245